Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2026)0133

Absolutorium za rok 2024: budżet ogólny UE – Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

1. Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 29 kwietnia 2026 r. w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024, sekcja VIII – Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich (2025/2153(DEC))

Parlament Europejski,

– uwzględniając budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2024[1],

– uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024 (COM(2025)0359 – C10-0153/2025)[2],

– uwzględniając roczne sprawozdanie z działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich za rok 2024 oraz jego sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami za rok budżetowy 2024,

– uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące wykonania budżetu za rok budżetowy 2024 wraz z odpowiedziami instytucji[3],

– uwzględniając poświadczenie wiarygodności[4] rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw przedłożone przez Trybunał Obrachunkowy za rok budżetowy 2024 zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając art. 314 ust. 10 oraz art. 317, 318 i 319 Traktatu o

---

1 Dz.U. L, 2024/207, 22.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 Dz.U. C, C/2025/4944, 13.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 Dz.U. C, C/2025/5409, 8.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
4 Dz.U. C, C/2025/5407, 13.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012[5], w szczególności jego art. 59, 118, 260, 261 i 262,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii[6], w szczególności jego art. 59, 118, 266, 267 i 268,

– uwzględniając art. 102 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A10-0054/2026),

1. udziela Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich absolutorium z wykonania budżetu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich za rok budżetowy 2024;

2. przedstawia swoje uwagi w poniższej rezolucji;

3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej decyzji wraz z rezolucją, która stanowi jej integralną część, Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich, Radzie Europejskiej, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu, Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Europejskiemu Inspektorowi Ochrony Danych i Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych oraz do zarządzenia jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria L).

---

5 Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

2. Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 29 kwietnia 2026 r. zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024, sekcja VIII – Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich (2025/2153(DEC))

Parlament Europejski,

– uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024, sekcja VIII – Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich,

– uwzględniając art. 102 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A10-0054/2026),

A. mając na uwadze, że w ramach procedury udzielania absolutorium organ udzielający absolutorium pragnie podkreślić szczególne znaczenie dalszego wzmacniania legitymacji demokratycznej instytucji Unii dzięki zwiększaniu przejrzystości i rozliczalności oraz wdrażaniu koncepcji budżetowania wynikowego, zapewnienia prawidłowego, skutecznego i zorientowanego na wyniki zarządzania finansowego i właściwego zarządzania zasobami ludzkimi;

B. mając na uwadze, że art. 228 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przewiduje wybór przez Parlament Europejski Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich („Rzecznik”), który jest uprawniony do przyjmowania od każdego obywatela Unii lub każdej osoby fizycznej bądź prawnej mającej miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w państwie członkowskim skarg dotyczących przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji, organów, urzędów i agencji Unii, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wykonującego swoje funkcje sądowe;

C. mając na uwadze, że rozporządzenie Parlamentu Europejskiego (UE, Euratom) 2021/1163 z dnia 24 czerwca 2021 r.[1] ustanawia przepisy i ogólne warunki regulujące wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich (Statut Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich);

D. mając na uwadze, że po wyborze przez Parlament 17 grudnia 2024 r. nowa Rzecznik została zaprzysiężona 27 lutego 2025 r., co zapewniło ciągłość i skuteczne wypełnianie mandatu Rzecznika w zakresie propagowania przejrzystości, dobrej administracji i praw obywateli w

---

[1] Dz.U. L 253 z 16.7.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1163/oj.

instytucjach Unii;

E. mając na uwadze, że utrzymanie najwyższych standardów niezależności instytucjonalnej i unikanie wszelkich sytuacji, które mogłyby być postrzegane jako faworytyzm na stanowiskach wyższego szczebla, ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania zaufania publicznego do roli Rzecznika Praw Obywatelskich jako unijnego strażnika dobrej administracji;

F. mając na uwadze, że w następstwie przyjęcia rozporządzenia (UE, Euratom) 2021/1163 Rzecznik przyjął zmienione przepisy wykonawcze[2] 21 czerwca 2023 r.;

1. zauważa, że budżet Rzecznika wchodzi w zakres działu 7 WRF „Europejska administracja publiczna”, który w 2024 r. wyniósł łącznie 13,3 mld EUR, tj. 6,9 % wydatków z budżetu UE; zauważa, że budżet Rzecznika stanowił 0,10 % środków w dziale 7 WRF;

2. zauważa, że Trybunał Obrachunkowy („Trybunał”) w swoim sprawozdaniu rocznym za rok budżetowy 2024 („sprawozdanie Trybunału”) zbadał próbę 70 transakcji w dziale „Europejska administracja publiczna”, czyli tyle samo co w 2023 r.; zwraca ponadto uwagę, że Trybunał stwierdził, iż wydatki administracyjne obejmują wydatki na zasoby kadrowe, w tym na emerytury i renty, które w 2024 r. stanowiły około 69 % wszystkich wydatków administracyjnych, oraz wydatki na budynki, wyposażenie, energię, telekomunikację i informatykę (IT), a z kontroli prowadzonych od wielu lat przez Trybunał wynika, iż zasadniczo są to wydatki obarczone niskim ryzykiem;

3. zauważa, że chociaż w 16 na 70 zbadanych transakcji wystąpiły błędy (23 %), na podstawie trzech skwantyfikowanych błędów Trybunał szacuje, iż poziom błędu znajduje się poniżej progu istotności; zwraca uwagę, że Trybunał nie wskazał w swoim sprawozdaniu żadnego konkretnego problemu dotyczącego Rzecznika;

Zarządzanie budżetem i finansami

4. zauważa, że w 2024 r. budżet Rzecznika wyniósł 13 843 160 EUR, co oznacza wzrost o 630 713 EUR (tj. +4,77 %) w porównaniu z rokiem 2023; odnotowuje – na podstawie odpowiedzi Rzecznika na pytania zawarte w kwestionariuszu przedłożonym przez Komisję Kontroli Budżetowej na potrzeby absolutorium z wykonania budżetu za 2024 r. („kwestionariusz”) –że wzrost ten wynika głównie z dostosowania wynagrodzeń;

5. odnotowuje, że wysiłki związane z monitorowaniem budżetu w ciągu roku budżetowego 2024 poskutkowały osiągnięciem wskaźnika

---

[2] Dz.U. C, C/2023/161, 10.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/161/oj.

wykonania budżetu w wysokości 97,55 %, co oznacza wzrost o 2,16 % w porównaniu z rokiem 2023; zauważa, że wskaźnik ten obejmuje środki przeniesione z 2024 r. na 2025 r.; zwraca uwagę, że wskaźnik wykonania w odniesieniu do środków na płatności na bieżący rok wyniósł 97,08 %, co oznacza spadek o 0,50 % w porównaniu z 2023 r.; odnotowuje wzrost środków przeniesionych (środki C8) o 29,60 %, tj. z 304 550 EUR w 2023 r. do 394 667 EUR w 2024 r.; odnotowuje poprawę wskaźnika wykonania automatycznych przeniesień środków z poprzedniego roku, który w 2024 r. wyniósł 76,59 % w porównaniu z 73,27 % w 2023 r.; zwraca jednak uwagę, że wskaźnik ten pozostał niski w porównaniu z 2022 r. (92,59 %), i ponawia apel do Rzecznika Praw Obywatelskich o zwiększenie wysiłków na rzecz poprawy tego wskaźnika;

6. zauważa, że w roku 2024 Rzecznik dokonał czterech przesunięć budżetowych na podstawie art. 29 rozporządzenia finansowego na łączną kwotę 280 500 EUR, która stanowi 2,02 % środków na ten rok budżetowy, w porównaniu z 1,8 % w 2023 r.; odnotowuje, że przesunięcia te były potrzebne do wzmocnienia różnych linii budżetowych dotyczących na przykład sprzątania, konserwacji oraz zużycia energii (+41 %), wydatków na podróże służbowe (+38,60 %) i wydatków na IT (+24,80 %); zauważa, że w 2024 r. Rzecznik znacznie ograniczył wydatki na tłumaczenia pisemne po pomyślnym włączeniu sztucznej inteligencji (AI) do procesów tłumaczeniowych na stronie internetowej Rzecznika; zauważa, że uzyskane oszczędności wykorzystano do wzmocnienia innych obszarów w drodze przesunięć budżetowych;

7. z zadowoleniem zauważa na podstawie rocznego sprawozdania z działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich za rok 2024 („sprawozdanie roczne”), że w 2024 r. wszystkich płatności dokonano w ustawowym terminie 30 dni; zauważa ponadto, że średni czas płatności faktur wyniósł 13,20 dnia, co stanowi poprawę w porównaniu z 2023 r. (13,50 dnia); odnotowuje w odniesieniu do migracji Rzecznika do nowego systemu finansów i rachunkowości (SUMMA), że Rzecznik jest proszony o zapłacenie 200 000 EUR za prawo dostępu do tego systemu, czyli takiej samej kwoty, jaką muszą zapłacić inne, znacznie większe unijne instytucje, organy, urzędy i agencje; zauważa, że kwota ta jest dwukrotnie wyższa od budżetu Rzecznika na tego rodzaju usługi; zwraca się do Komisji o znalezienie rozwiązania umożliwiającego Rzecznikowi dostęp do systemu SUMMA za cenę proporcjonalną do skali działalności Rzecznika; wzywa do ustanowienia przejrzystego, obiektywnego i proporcjonalnego modelu opartego na cenie nabycia lub koszcie wytworzenia w odniesieniu do dostępu do wspólnych korporacyjnych systemów finansowych, z opłatami odzwierciedlającymi wielkość i budżet oraz liczbę użytkowników w danej instytucji, urzędzie, organie lub agencji, aby zapobiec nieproporcjonalnemu obciążeniu mniejszych podmiotów i zapewnić zgodność z obowiązkami w zakresie zarządzania finansami bez uszczerbku dla zasobów

przeznaczonych na ich podstawowy mandat;

8. zauważa, że w 2024 r. wpływ nielegalnej rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie nadal powodował presję budżetową na Rzecznika; odnotowuje, że Rzecznik najbardziej odczuł wzrost kosztów energii; zauważa w tym kontekście, że aby uwzględnić wpływ tego wzrostu na budżet Rzecznika konieczne było ponowne obliczenie kwoty ryczałtowej uiszczanej przez Rzecznika na rzecz Parlamentu z tytułu opłat za wynajem; odnotowuje, że w rezultacie rzeczywiste wydatki Rzecznika na energię w 2024 r. wzrosły o 75 %, z 168 900 EUR w 2023 r. do 295 400 EUR w 2024 r.; zauważa, że w kwestionariuszu Rzecznik wyraził opinię, iż skumulowany efekt presji inflacyjnej i ograniczenie wydatków niezwiązanych z wynagrodzeniami do maksymalnie 2 % w porównaniu z rokiem poprzednim wpłyną na długoterminową stabilność budżetu Rzecznika; podkreśla, że taka presja, jeżeli nie zaradzi się jej w odpowiedni sposób, może zagrozić efektywności kosztowej, przewidywalności i stabilnej działalności Rzecznika; uznaje potrzebę usprawnienia zarządzania budżetem przez wszystkie instytucje, organy, urzędy i agencje Unii, również przez uwzględnianie wahania cen, zwłaszcza w sektorze energetycznym, przy zawieraniu umów z usługodawcami; podkreśla, że dyscyplinę budżetową należy pogodzić z realistycznymi szacunkami kosztów, aby chronić pieniądze podatników przy jednoczesnym utrzymaniu ciągłości operacyjnej;

9. zauważa, że budżet na podróże służbowe personelu wyniósł 120 000 EUR w 2024 r. (taka sama kwota jak w 2023 r.); zauważa jednak, że w 2024 r. zwiększenie środków o +38,60 % w artykule budżetu dotyczącym wyjazdów służbowych nastąpiło w drodze przesunięć wewnętrznych; odnotowuje wyjaśnienie Rzecznika, że zwiększenie to było konieczne ze względu na inflację i wzrost kosztów zakwaterowania, wzrost liczby niezbędnych podróży służbowych Rzecznika oraz fakt, że szacunki budżetowe były oparte na szacunkach z poprzednich lat, kiedy podróże były ograniczone z powodu pandemii COVID-19; zauważa, że w 2024 r. początkowy budżet na podróże służbowe Rzecznika utrzymał się na takim samym poziomie jak w poprzednich latach (2022 i 2023) i wynosił 35 000 EUR; zauważa, że po zwiększeniu tego budżetu w drodze przesunięć wewnętrznych wydatki faktycznie poniesione w związku z podróżami służbowymi Rzecznika wyniosły łącznie 41 326 EUR w 2024 r.[3]; apeluje o bardziej realistyczne wstępne prognozy budżetowe dotyczące podróży, aby zminimalizować zależność od dużych przesunięć w połowie roku i zapewnić stabilne planowanie finansowe;

---

3 https://www.ombudsman.europa.eu/pl/doc/declarations-and-transparency/en/196382 and https://www.ombudsman.europa.eu/pl/doc/declarations-and-transparency/en/198831.

Zarządzanie wewnętrzne, wyniki i kontrola wewnętrzna

10. zauważa, że Rzecznik powiązał z ogólnymi celami swojej strategii na 2024 r. dziewięć kluczowych wskaźników skuteczności działania składających się z 17 elementów, jak określono w rocznym planie zarządzania Rzecznika na 2024 r.; zauważa, że w 2024 r. osiągnięto 13 z tych kluczowych wskaźników efektywności, w tym niektóre lepiej niż zakładano;

11. zauważa, że w 2024 r. Rzecznik rozpatrzył 2 264 nowe skargi (2 392 w 2023 r.), wszczął 411 dochodzeń (392 w 2023 r.), w tym 49 dochodzeń o znaczeniu publicznym (56 w 2023 r.), zamknął 421 dochodzeń (372 w 2023 r.) i rozpatrzył dużą liczbę skarg dotyczących publicznego dostępu, która wzrosła ze 167 w 2023 r. do (nowej) rekordowej liczby 212 w 2024 r. (w przypadku 160 z nich wszczęto dochodzenie, a 193 zamknięto);

12. wyraża uznanie dla Rzecznika za skrócenie czasu rozpatrywania spraw na różnych szczeblach procedury, w tym średniego czasu rozpatrywania skargi (z 39 dni w 2023 r. do 36 dni w 2024 r.) oraz czasu rozpatrywania skargi wchodzącej w zakres kompetencji Rzecznika (z 91 dni w 2023 r. do 86 dni w 2024 r.); odnotowuje jednak znaczne wydłużenie średniego czasu zamknięcia spraw w obszarze publicznego dostępu do dokumentów – z 42 dni w 2023 r. do 85 dni roboczych w 2024 r.; zauważa, że Rzecznik przekroczył swój cel (100 %) w zakresie wskaźnika spraw zamkniętych (tj. spraw zamkniętych w porównaniu z nowymi sprawami zarejestrowanymi w ciągu roku); ubolewa jednak, że w 2024 r. średni termin przeprowadzenia dochodzenia utrzymał się na wysokim poziomie (168 dni w porównaniu ze 165 dniami w 2023 r.), co znacznie przekracza docelowy termin 150 dni; zaleca Rzecznikowi Praw Obywatelskich dalsze dopracowanie kluczowych wskaźników skuteczności działania związanych z czasem rozpatrywania spraw poprzez lepsze odzwierciedlenie zróżnicowanej złożoności spraw, aby zapewnić bardziej realistyczną, znaczącą i zorientowaną na efektywność ocenę skuteczności; uznaje, że złożone sprawy, zwłaszcza te dotyczące kilku instytucji, organów, urzędów i agencji mogą wymagać dłuższego czasu rozpatrywania; podkreśla jednak, że nadmierne opóźnienia w rozpatrywaniu spraw dotyczących dostępu do dokumentów podważają prawa obywateli i zaufanie publiczne do całej administracji Unii; wzywa do opracowania planu mającego na celu wyeliminowanie tych opóźnień i sugeruje, by część oszczędności uzyskanych dzięki tłumaczeniu z wykorzystaniem sztucznej inteligencji przekierować na wzmocnienie zespołów dochodzeniowo-śledczych, zwłaszcza w przypadku spraw dotyczących publicznego dostępu; z zadowoleniem odnotowuje na podstawie sprawozdania Rzecznika dla Parlamentu z działań podjętych w następstwie udzielenia absolutorium za rok budżetowy 2023 („sprawozdanie z działań następczych”), że jednym z kluczowych celów strategicznych nowo wybranego Rzecznika jest zacieśnienie współpracy i dialogu z

instytucjami, organami, urzędami i agencjami Unii, aby ostatecznie skrócić czas potrzebny na przeprowadzenie dochodzeń;

13. w odniesieniu do ustaleń zauważa, że w 2024 r. Rzecznik przedstawił propozycje rozwiązania w 14 sprawach oraz zalecenia w trzech sprawach dotyczących publicznego dostępu do dokumentów; odnotowuje poprawę w odniesieniu do pozytywnych odpowiedzi instytucji, organów, urzędów i agencji Unii na propozycje Rzecznika dotyczące usprawnienia administracji, przy ogólnym wskaźniku akceptacji na poziomie 82 % w 2024 r. (w porównaniu z 81 % w 2023 r.), przy czym wskaźnik ten obejmuje sprawy zamknięte w 2023 r.; zachęca Rzecznika do opracowania ukierunkowanego planu działania mającego na celu określenie i wyeliminowanie najczęstszych przyczyn leżących u podstaw pozostałych nieprzyjętych wniosków i zwraca się do Rzecznika, aby dalej pracował nad zapewnieniem wysokiego poziomu zgodności ze swoimi ustaleniami, zaleceniami i sugestiami;

14. docenia fakt, że w 2024 r. Rzecznik kontynuował wysiłki w celu zwiększenia świadomości obywateli i zrozumienia przez nich zakresu obowiązków tego urzędu; z zadowoleniem odnotowuje w tym kontekście wzrost odsetka skarg wchodzących w zakres kompetencji Rzecznika – z 33 % w 2022 r. i 37 % w 2023 r. do 39 % w 2024 r.; zauważa ponadto na podstawie sprawozdania z działań następczych, że jednym z nowych celów strategicznych Rzecznika jest rozpoczęcie ukierunkowanych działań komunikacyjnych w celu dopilnowania, aby obywatele, którzy potrzebują Rzecznika, byli świadomi swoich praw i możliwości korzystania z jego usług; zauważa w tym kontekście, że w rezultacie spodziewany jest wzrost liczby skarg, co spowoduje potrzebę przeglądu i dostosowania metod pracy oraz szerszego wykorzystania narzędzi cyfrowych, w szczególności AI, w celu dalszego usprawnienia procesu rozpatrywania skarg; zwraca się do Rzecznika o ocenę potencjalnego wpływu oczekiwanego wzrostu liczby skarg na budżet i zasoby ludzkie oraz o informowanie organu udzielającego absolutorium o postępach poczynionych w tej sprawie;

15. dostrzega wysiłki Rzecznika w dziedzinie etyki, przejrzystości i rozliczalności oraz pozytywny wpływ jego działania w tych dziedzinach w 2024 r., zwłaszcza w wyniku dochodzeń dotyczących różnych instytucji, organów, urzędów i agencji Unii; zauważa, że w 2025 r. zdecydowana większość tych dochodzeń (65 %) dotyczyła Komisji;

16. odnotowuje w szczególności dochodzenia Rzecznika: (i) w sprawie sposobu rozpatrywania przez Radę i Komisję wniosków o publiczny dostęp do dokumentów ustawodawczych (w szczególności w przypadku wyjątków od odmowy dostępu), w którym to dochodzeniu Rzecznik stwierdził, że w wielu przypadkach obie instytucje zbyt szeroko stosowały przewidziane w prawie Unii wyjątki dotyczące dostępu do dokumentów i posługiwały się argumentacją już

odrzuconą przez TSUE, (ii) w sprawie odmów udzielenia przez Komisję dostępu do dokumentów w kwestii przeglądu przepisów unijnych dotyczących przekazywania konsumentom informacji na temat żywności oraz do wkładu zainteresowanych stron i państw członkowskich w odniesieniu do unijnego prawa o odbudowie zasobów przyrodniczych, a także (iii) w sprawie nieustalenia przez Komisję istnienia jakichkolwiek dokumentów obejmujących wymianę informacji z państwami członkowskimi lub wewnętrzną wymianę informacji na temat przygotowania spotkań na wysokim szczeblu w kwestii Protokołu ustaleń w sprawie strategicznego i globalnego partnerstwa między Unią Europejską a Tunezją;

17. z zadowoleniem przyjmuje dochodzenia Rzecznika przeprowadzone w 2024 r. w dziedzinie etyki; odnotowuje w szczególności sprawę efektu „drzwi obrotowych” w odniesieniu do dwóch byłych pracowników Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), dochodzenie oparte na skardze dotyczącej naruszenia w kwestii podejrzewanego konfliktu interesów z udziałem komisarza do spraw rolnictwa oraz dochodzenie w sprawie sposobu, w jaki Komisja zapewnia brak konfliktu interesów z ekspertami pomagającymi jej w ocenie wniosków, które mają być finansowane w ramach Europejskiego Funduszu Obronnego;

18. zauważa na podstawie sprawozdania w sprawie działań następczych, że Rzecznik nadal monitorował kwestie związane z przejrzystością i rozliczalnością w odniesieniu do Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF), w ramach rozpatrywania skarg w obszarze publicznego dostępu do dokumentów, głównie na temat negocjacji w sprawie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności (RRP); odnotowuje z zaniepokojeniem, że kwestie te obejmowały m.in. znaczne opóźnienia napotykane przez Komisję w udzielaniu odpowiedzi na wnioski o dostęp do informacji oraz poziom przyznanego dostępu, co może podważyć zaufanie obywateli do administracji Unii; docenia fakt, że w sprawie dotyczącej niderlandzkiego RRP Komisja, w następstwie propozycji rozwiązania przedstawionej przez Rzecznika, udzieliła szerszego dostępu do 172 dokumentów; zdecydowanie potępia jednak to, że udzielenie odpowiedzi na ponowny wniosek skarżącego (dziennikarza) zajęło Komisji 21 miesięcy, tj. miało miejsce w lipcu 2024 r., kiedy to udzielony dostęp do dokumentów nie był już przydatny do zamierzonego celu; zgadza się, że w sprawach o istotnym znaczeniu dla interesu publicznego, takich jak dotyczące RRF, nie powinno być znaczących opóźnień w udzielaniu dostępu do dokumentów, i uważa, że opóźnienia te stanowią naruszenie zasady przejrzystości i osłabiają demokratyczną kontrolę; zgadza się z opinią Rzecznika, że Komisja powinna starannie rozważyć istnienie nadrzędnego interesu publicznego przy stosowaniu wyjątków od publicznego dostępu na

podstawie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001[4]; wzywa Rzecznika do informowania właściwych komisji Parlamentu, gdy tylko opóźnienie Komisji w sprawie dokumentów związanych z RRF okaże się zbyt długie, aby umożliwić terminową kontrolę polityczną; wzywa ponadto Rzecznika do dalszego priorytetowego traktowania prac systemowych nad nieuzasadnionymi opóźnieniami w procedurach dostępu do dokumentów, w tym poprzez identyfikowanie powtarzających się zatorów administracyjnych i dobrych praktyk we wszystkich instytucjach, organach, urzędach i agencjach; wspiera Rzecznika w promowaniu spójnego stosowania testu „nadrzędnego interesu publicznego”, w szczególności w odniesieniu do akt o dużym wpływie, tak aby dostęp był udzielany w terminie umożliwiającym realizację celów kontroli publicznej;

19. przypomina, że według Rzecznika ograniczenia dostępu do dokumentów, w szczególności ustawodawczych, powinny być wyjątkiem i mieć miejsce tylko wtedy, kiedy jest to bezwzględnie konieczne; przypomina ponadto, że jakakolwiek decyzja o odmowie publicznego dostępu do dokumentów musi opierać się na precyzyjnie i ściśle określonych odstępstwach prawnych, uzupełnionych o przemyślane i konkretne uzasadnienie, aby obywatele mogli zrozumieć podstawy odmowy dostępu oraz skutecznie stosować dostępne środki ochrony prawnej; uważa, że bardziej proaktywne podejście pomogłoby zapewnić rzeczywistą przejrzystość i zapobiec kosztownym i uciążliwym sporom prawnym między obywatelami a instytucjami[5]; zachęca Rzecznika do dalszego promowania proaktywnych praktyk publikacji, zwłaszcza w odniesieniu do dokumentów ustawodawczych i dokumentów dotyczących kształtowania polityki, aby zwiększyć przejrzystość już w fazie projektowania oraz zmniejszyć obciążenie administracyjne i ryzyko sporów sądowych związane z powtarzającymi się wnioskami o dostęp do dokumentów;

20. przypomina, że audytor wewnętrzny przeprowadził przegląd ram zarządzania ryzykiem Rzecznika i że uzgodniono dziewięciopunktowy plan działania, który miał zostać wdrożony do końca 2024 r.; odnotowuje na podstawie kwestionariusza i sprawozdania z działań następczych, że wszystkie działania zostały wdrożone, włącznie z przyjęciem nowej metodyki oceny ryzyka; zachęca Rzecznika, by informował organ udzielający absolutorium o wynikach przeprowadzonego przez audytora wewnętrznego przeglądu wdrożenia tego planu działania; zwraca się do Rzecznika, by

---

4 Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43-48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

5 Dz.U. C, C/2024/4014, 17.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4014/oj.

informował organ udzielający absolutorium również o działaniach następczych w stosunku do zaleceń zawartych w sprawozdaniach z audytu wewnętrznego 20/04 (w sprawie bezpieczeństwa informatycznego), 21/03 (w sprawie ram ochrony danych) i 22/03 (w sprawie ram etycznych);

Zasoby ludzkie, równość i dobrostan pracowników

21. odnotowuje spadek o 4,90 % całkowitej liczby pracowników biura Rzecznika – z 82 w 2023 r. do 78 w 2024 r.; zauważa ponadto, że w 2024 r. Rzecznik zatrudniał 46 urzędników (w porównaniu odpowiednio z 40 osobami w 2023 r.) oraz 9 pracowników kontraktowych (tyle samo osób co w 2023 r.); odnotowuje niewielki spadek odsetka pracowników zajmujących się podstawową działalnością Rzecznika (skargi i dochodzenia) – z 42,68 % w 2023 r. do 42,30 % w 2024 r.; zauważa ponadto, że wskaźnik zatrudnienia pracowników wzrósł z 95 % w 2023 r. do 97 % w 2024 r., a wskaźnik rotacji wzrósł z 5,20 % w 2023 r. do 6,40 % w 2024 r.; przypomina, jak ważne jest zawieranie umów na czas nieokreślony w celu utrzymania umiejętności, ciągłości i produktywnego środowiska pracy; podkreśla, że malejąca liczba pracowników w głównych obszarach operacyjnych i opieranie się w dużej mierze na umowach na czas określony mogą zmniejszyć pamięć instytucjonalną i wydajność Rzecznika;

22. przypomina, że stanowisko sekretarza generalnego Rzecznika pozostaje nieobsadzone od ponad dwóch lat, tj. od 1 września 2022 r.; zauważa, że w następstwie wielokrotnych apeli Parlamentu o obsadzenie tego stanowiska Rzecznik uruchomił międzyinstytucjonalną procedurę rekrutacji nowego sekretarza generalnego, publikując 30 czerwca 2025 r. zaproszenie do wyrażenia zainteresowania (nr OMB/2/2025), w wyniku którego wpłynęło 14 kwalifikujących się zgłoszeń; zauważa ponadto, że procedura naboru została zakończona w 2025 r. i wybrano nowego sekretarza generalnego, który obejmie stanowisko 1 stycznia 2026 r.; zauważa, że w tym przypadku komisja konkursowa składała się z trzech osób, w tym samego Rzecznika oraz dwóch zewnętrznych niezależnych członków, uczestniczących w ocenie spełniania warunków udziału kandydatów i rozmowach kwalifikacyjnych; zauważa, że Rzecznik jest zdania, iż mianowanie tych dwóch członków i zaangażowanie pracowników wyższego szczebla stanowiło istotne zabezpieczenie w całym procesie, gwarantując rzetelność i zgodność z prawem procedury naboru; uważa, nie umniejszając jego 30-letniego doświadczenia jako urzędnika unijnego, w tym 10 lat na stanowiskach kierowniczych, że fakt, iż wybrany sekretarz generalny pełnił wcześniej funkcję szefa gabinetu obecnego Rzecznika, może budzić wrażenie konfliktu interesów, nawet jeśli proces ten przebiegał w pełnej zgodności z obowiązującymi przepisami; wzywa Rzecznika, aby z myślą o przyszłych procedurach nadal zastanawiał się nad sposobami

wzmocnienia zabezpieczeń w procedurach naboru i przy podejmowaniu decyzji o mianowaniu, mających na celu zapobieganie wszelkim domniemanym konfliktom interesów lub faworyzowaniu, zapewniając pełne gwarancje uczciwości i przejrzystości;

23. zauważa, że po wysłuchaniu Rzecznika na posiedzeniu Komisji Kontroli Budżetowej Parlamentu 6 listopada 2025 r. członkowie tej komisji przedstawili 18 listopada 2025 r. szereg pisemnych dalszych pytań dotyczących wyboru nowego sekretarza generalnego (OMB/2/2025), na które Rzecznik odpowiedział 21 listopada 2025 r.; w tym kontekście nie zgadza się z poglądem Rzecznika, że ma zastosowanie orzecznictwo w sprawie Meroni (C-9/56 i C-10/56), gdyż nie dotyczy ono delegowania uprawnień w sprawach pracowniczych (takich jak wybór pracownika), lecz raczej powierzenia uprawnień dyskrecjonalnych organom zewnętrznym/prywatnym; podkreśla, że Parlament nie wymaga, aby Rzecznik delegował swoje prawa i obowiązki jako organ powołujący, jednocześnie kwestionując jego udział w komisji konkursowej, gdyż prawo Unii nie wymaga, aby organ powołujący był członkiem tej komisji; podkreśla, że podejmując ostateczną decyzję – co jest zadaniem organu powołującego – organ ten potwierdza również, iż cała procedura naboru była zgodna z prawem, w tym że kandydat spełnia wszystkie kryteria dopuszczalności i warunków udziału; zauważa jednak, że rola ta może wydawać się mniej wyraźna w przypadku, gdy organ powołujący przewodniczył również komisji konkursowej na niektórych etapach procedury naboru, jak miało to miejsce w obecnym procesie; rozumie jednak, że Rzecznik, jako osoba piastująca ten urząd, może być zaangażowany w ostatnie etapy niektórych procedur naboru; przyjmuje do wiadomości wyjaśnienie Rzecznika, że ograniczenia prawne związane z poufnością, mające na celu ochronę niezależności i integralności procedury naboru, ograniczają zakres, w jakim dokumenty dotyczące weryfikacji kwalifikowalności mogą być udostępniane organowi udzielającemu absolutorium; przypomina jednak o prawie Parlamentu do uzyskania informacji niezbędnych do udzielenia absolutorium i podkreśla, że dostarczanie takich informacji nie jest równoznaczne z ich upublicznieniem oraz że Parlament dysponuje odpowiednimi zabezpieczeniami umożliwiającymi bezpieczne postępowanie z materiałami wrażliwymi; w związku z powyższym wzywa Rzecznika do ponownego przeanalizowania wniosku Parlamentu i przekazania organowi udzielającemu absolutorium wszystkich dokumentów dotyczących kontroli spełniania warunków udziału, oceny kandydatur oraz faktycznych rozmów kwalifikacyjnych wyłonionych kandydatów z komisją konkursową i ich dwustronnej rozmowy z Rzecznikiem w związku z procedurą wyboru sekretarza generalnego Rzecznika (OMB/2/2025); zachęca Rzecznika, aby rozważył przeprowadzenie wewnętrznej refleksji ex post nad wysoce kontrolowanymi procedurami mianowania w celu określenia wyciągniętych wniosków i możliwych usprawnień przyszłych procesów oraz aby poinformował organ udzielający absolutorium o wynikach;

24. podkreśla, że rolą Rzecznika jest propagowanie dobrej administracji, w tym przez dopilnowanie, aby ramy etyczne wszystkich instytucji, urzędów, organów i agencji Unii były solidne i zdolne do zapewniania przejrzystości i rozliczalności; jest głęboko przekonany, że Rzecznik musi spełniać najwyższe standardy niezależności, bezstronności i uczciwości oraz że należy unikać wszelkich przejawów faworyzowania lub konfliktów interesów, ponieważ takie wrażenie mogłoby podważyć wiarygodność Rzecznika, jego misję oraz zaufanie obywateli Unii; przypomina, że skoro Unia powierzyła Rzecznikowi promowanie norm etycznych i dobrej administracji, oczekuje się, że Rzecznik będzie stosował szczególnie rygorystyczne normy w odniesieniu do własnego zarządzania i mianowania osób na stanowiska wyższego szczebla, wyznaczając tym samym punkt odniesienia dla innych instytucji, urzędów, organów i agencji;

25. zauważa, że w 2024 r. wśród pracowników Rzecznika, mimo że jest to mała instytucja, urząd, organ lub agencja, były osoby pochodzące z 19 krajów, podobnie jak w 2023 r.; zauważa jednak nadreprezentację niektórych narodowości (przy czym do jednej z tych narodowości należy ponad 30 % personelu Rzecznika); podkreśla, że biorąc pod uwagę stosunkowo niewielki rozmiar instytucji, tak wysoka koncentracja osób tego samego obywatelstwa może mieć wpływ na międzyinstytucjonalne postrzeganie poszanowania zasady różnorodności w urzędzie; wzywa Rzecznika do przyjęcia ukierunkowanych środków rekrutacyjnych i informacyjnych skierowanych w szczególności do niedostatecznie reprezentowanych państw członkowskich, aby dopilnować, że urząd pozostanie odzwierciedleniem różnorodności Unii;

26. zauważa, że jeśli chodzi o równowagę płci, Rzecznik zatrudnia więcej kobiet niż mężczyzn we wszystkich kategoriach personelu, w szczególności na szczeblu kierowniczym, na którym wszystkie stanowiska zajmują kobiety; odnotowuje ogólną reprezentację pracowników wynoszącą 68 % kobiet i 32 % mężczyzn w porównaniu z 67 % kobiet i 33 % mężczyzn w 2023 r.; zachęca Rzecznika, by dążył do bardziej zrównoważonej reprezentacji płci wśród personelu; wzywa Rzecznika do opracowania strategii mającej na celu uwzględnienie faktu, że mężczyźni są obecnie całkowicie nieobecni na stanowiskach kierowniczych; uważa, że zadbanie o to, aby instytucja Rzecznika lepiej odzwierciedlała zróżnicowany skład obywateli Unii, ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu środowiska pracy na wszystkich szczeblach hierarchii;

27. zauważa, że Rzecznik dokłada starań, aby zapewnić dobrostan fizyczny i psychiczny swoich pracowników w miejscu pracy, i koncentruje się na wzmacnianiu ducha zespołu; w tym kontekście zauważa, że w 2024 r. Rzecznik zorganizował szkolenia (z których część była obowiązkowa) dotyczące rozwiązywania konfliktów, udzielania i przyjmowania informacji zwrotnych, niepełnosprawności

i włączenia społecznego, a także pierwszej pomocy; odnotowuje, że w 2004 r. Rzecznik przyjął politykę dotyczącą urlopu rodzicielskiego, która w połączeniu z polityką czasu pracy i pracy hybrydowej przyjętą w 2021 r. zapewnia elastyczną organizację pracy, z której pracownicy korzystają i którą doceniają; zauważa, że w 2024 r. Służba Medyczna Parlamentu nie powiadomiła Rzecznika o żadnej długotrwałej chorobie spowodowanej wypaleniem zawodowym;

28. na podstawie kwestionariusza zauważa z zadowoleniem, że w 2024 r. nie odnotowano ani jednego przypadku nękania; odnotowuje dążenia Rzecznika do zapewnienia środowiska pracy wolnego od molestowania seksualnego i nękania psychicznego, zwłaszcza poprzez podnoszenie świadomości i szkolenia; zauważa ponadto, że Rzecznik przeprowadził ankietę dotyczącą świadomości pracowników w kwestiach etycznych, która wykazała wysoki poziom wiedzy pracowników na temat polityki i wytycznych Rzecznika dotyczących nękania psychicznego i molestowania seksualnego;

29. zauważa, że w 2024 r. Rzecznik przyjął 18 stażystów za wynagrodzeniem (tyle samo osób co w 2023 r.), przy czym jedną z tych osób wybrano w ramach godnego pochwały programu staży Rzecznika dla osób z niepełnosprawnościami; ponownie podkreśla, że staże powinny być płatne zgodnie z rezolucją Parlamentu z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie wysokiej jakości staży w Unii (2020/2005(INL)), w której Parlament apelował o wynagradzanie wszystkich stażystów w Unii; podkreśla, że płatne staże mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia równych szans;

Ramy etyczne i przejrzystość

30. z zadowoleniem przyjmuje ciągłe wysiłki Rzecznika na rzecz umocnienia ram etycznych i zwiększenia świadomości na ich temat; zauważa, że Rzecznik zorganizował szkolenia na temat kwestii etycznych dla nowo mianowanych zaufanych doradców Rzecznika oraz członków komitetu pojednawczego, a także obowiązkowe, dostosowane do potrzeb szkolenia w zakresie rozwiązywania konfliktów dla wszystkich pracowników; zauważa, że w celu doprecyzowania procesów zatwierdzania i upoważniania oraz wyeliminowania luk we wdrażaniu zasad związanych z etyką Rzecznik w 2024 r. przeredagował, a w 2025 r. przyjął zmienioną politykę w zakresie etyki i dobrego postępowania administracyjnego; docenia fakt, że wdrożono rozwiązanie informatyczne umożliwiające każdemu urzędnikowi śledczemu potwierdzenie braku konfliktu interesów w przydzielonych mu sprawach; zauważa ponadto, że wszyscy pracownicy Rzecznika, w tym pracownicy wyższego szczebla, są proszeni o coroczny przegląd oświadczeń dotyczących działalności zawodowej swoich małżonków/partnerów, a także własnych oświadczeń dotyczących konfliktu interesów;

31. zauważa w odniesieniu do audytu wewnętrznego (sprawozdanie

22/03) dotyczącego ram etycznych Rzecznika, że z sześciu wydanych zaleceń pięć wdrożono, a jedno było w trakcie wdrażania na koniec 2024 r.; zauważa w tym kontekście, że w celu dalszego umocnienia ram etycznych Rzecznik powołał komisję dyscyplinarną i przyjął politykę zwalczania nadużyć finansowych, mającą zastosowanie również do oddelegowanych ekspertów krajowych, stażystów i wykonawców zewnętrznych;

32. z satysfakcją zauważa, że w 2024 r. nie zgłoszono żadnych przypadków konfliktu interesów ani sygnalizowania nieprawidłowości;

33. odnotowuje na podstawie kwestionariusza, że Rzecznik nie przystąpił formalnie do unijnego rejestru służącego przejrzystości (ustanowionego porozumieniem międzyinstytucjonalnym z 20 maja 2021 r. między Parlamentem, Radą i Komisją Europejską w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości), aby móc także rozpatrywać potencjalne skargi dotyczące sekretariatu tego rejestru służącego przejrzystości; zauważa jednak, że Rzecznik dostosował swoje praktyki do zasad rejestru służącego przejrzystości, aby sprawdzać, czy prelegenci lub rozmówcy uczestniczący w wydarzeniach lub posiedzeniach organizowanych przez Rzecznika są tam zarejestrowani; z zadowoleniem przyjmuje wysoki stopień przejrzystości osiągnięty dzięki publikacji na stronie internetowej Rzecznika informacji na temat dochodzeń, podróży służbowych (i związanych z nimi wydatków), spotkań i wydarzeń, w których Rzecznik bierze udział, a także oceny wniosków kierowników wyższego szczebla lub członków gabinetu o podjęcie działalności zawodowej po odejściu z biura Rzecznika;

Budynki

34. zauważa, że ostateczny budżet Rzecznika (po przesunięciach) na budynki i powiązane koszty wzrósł o około 13,60 %, z 1 373 000 EUR w 2023 r. do 1 560 709 EUR w 2024 r.; zauważa, że środki na czynsz wzrosły o około 7 %, z 866 100 EUR w 2023 r. do 926 620 EUR w 2024 r.; odnotowuje, że wskaźnik wykonania płatności w obu latach wyniósł blisko 100 %;

35. zauważa na podstawie kwestionariusza, że nie wprowadzono żadnych zmian w warunkach panujących w biurach jednoosobowych Rzecznika, o których to warunkach organ udzielający absolutorium został wcześniej poinformowany; z zadowoleniem zauważa, że budynek Havel w Strasburgu jest w pełni dostępny dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się lub z innymi niepełnosprawnościami; wspiera Rzecznika w jego staraniach na rzecz poprawy dostępności pomieszczeń wynajmowanych w Brukseli;

Cyfryzacja, cyberbezpieczeństwo i ochrona danych

36. wyraża uznanie dla Rzecznika za sfinalizowanie w 2024 r.

kluczowego projektu dotyczącego digitalizacji jego archiwów historycznych przed przekazaniem ich do Archiwów Historycznych Unii Europejskiej we Florencji; zauważa z zadowoleniem, że archiwa Rzecznika są obecnie przechowywane i dostępne dla przyszłych pokoleń;

37. z zadowoleniem przyjmuje pozytywny wpływ korzystania przez Rzecznika z tłumaczeń automatycznych, co zwiększyło dostępność strony internetowej biura Rzecznika, usprawniło przydzielanie spraw i przyspieszyło rozpatrywanie skarg, dzięki czemu zmniejszono koszty tłumaczeń pisemnych o ponad 65 % (w latach 2022–2024) i obciążenie administracyjne; zachęca Rzecznika, by dalej testował i oceniał narzędzia AI i ich użycie, a jednocześnie podchodził z ostrożnością do ich opracowywania i wdrażania; w tym kontekście wzywa Rzecznika do uwzględnienia średnioterminowych skutków budżetowych związanych z utrzymaniem, skalowalnością, umiejętnościami personelu i potencjalną zależnością od narzędzi cyfrowych i dostawców usług oraz do dopilnowania, aby wdrażanie pozostało bezpieczne i podlegało odpowiedniemu nadzorowi ze strony człowieka;

38. z zadowoleniem odnotowuje na podstawie kwestionariusza, że Rzecznik wprowadził wewnętrzne wytyczne dotyczące korzystania z narzędzi generatywnej AI stron trzecich, które to wytyczne powinny zapewnić jasność i ukierunkowanie na potrzeby bezpiecznego i skutecznego włączenia takich narzędzi AI do pracy Rzecznika; oczekuje planowanego rozszerzenia zastosowania AI poza tłumaczenie, na przykład w celu włączenia „praktyki rzeczniczej” do dużego modelu językowego Komisji oraz wykorzystania historycznego orzecznictwa, które zostanie zastosowane w przyszłych dochodzeniach; zachęca Rzecznika do dalszego testowania i wdrażania narzędzi AI tam, gdzie wyraźnie poprawiają one dostępność i skuteczność; podkreśla jednak potrzebę jasnego zarządzania, nadzoru ze strony człowieka, przejrzystości wobec użytkowników oraz solidnych zabezpieczeń w zakresie ochrony danych, w tym udokumentowanych ocen ryzyka i kontroli jakości zautomatyzowanych wyników, w szczególności w przypadku gdy AI może wpływać na rozpatrywanie spraw, przydział środków lub komunikację zewnętrzną; wzywa Rzecznika do dopilnowania, aby wszystkie wnioski prawne generowane przez sztuczną inteligencję były weryfikowane przez urzędników śledczych oraz do przedkładania tłumaczenia ustnego zapewnianego przez człowieka nad rozwiązania oparte na sztucznej inteligencji; ponadto zwraca się o przedstawienie sprawozdania na temat środków technicznych przyjętych w celu wyeliminowania stronniczości algorytmicznej i zabezpieczenia obiektywności ustaleń Rzecznika;

39. z uznaniem zauważa na podstawie kwestionariusza, że w 2024 r. jeden z pracowników ukończył intensywne dwumiesięczne szkolenie w zakresie nauki o danych i AI, aby wzmocnić wiedzę fachową

Rzecznika w tej dziedzinie, i że pracownik ten obecnie reprezentuje Rzecznika w sieci korespondentów ds. AI ustanowionej przez Europejskiego Inspektora Ochrony Danych (EIOD) po wejściu w życie rozporządzenia (UE) 2024/1689 („akt w sprawie AI”)[6]; odnotowuje ponadto zobowiązanie Rzecznika do opracowania szkolenia na temat bezpiecznego i etycznego korzystania z narzędzi AI dla wszystkich jego pracowników; zauważa również, że przez cały 2024 r. Rzecznik organizował co miesiąc ukierunkowane obowiązkowe szkolenia w celu zwiększenia świadomości i umiejętności pracowników w zakresie najlepszych praktyk w dziedzinie cyberbezpieczeństwa; zauważa z zadowoleniem, że Rzecznik wymaga od wszystkich swoich pracowników odbywania regularnych szkoleń w zakresie cyberbezpieczeństwa; zachęca Rzecznika do dalszego opracowywania strategii cyfryzacji, tak aby wdrażanie narzędzi sztucznej inteligencji pozostawało w pełni zgodne z zasadami etycznego stosowania, przejrzystości, ochrony danych, nadzoru ze strony człowieka oraz ochrony przed stronniczością lub niewłaściwym stosowaniem algorytmów;

40. podkreśla znaczenie zamówień publicznych jako narzędzia realizacji celów politycznych, takich jak programy społeczne i środowiskowe; wzywa Rzecznika, aby w swoich postępowaniach o udzielenie zamówienia w większym stopniu uwzględniał strategiczne kryteria dotyczące odpowiedzialności społecznej i zrównoważenia środowiskowego;

41. zauważa, że w zakresie IT Rzecznik opiera się na ramach infrastruktury i cyberbezpieczeństwa Parlamentu oraz ściśle współpracuje z Komisją w zakresie integracji i utrzymania unijnych narzędzi korporacyjnych (SYSPER, ABAC, MiPS i ARES) oraz stosowania umów ramowych w dziedzinie IT; uznaje powodzenie stałego podejścia Rzecznika do wykorzystywania zintegrowanych systemów i zasobów tych dwóch instytucji w celu optymalizacji wykorzystania budżetu i poprawy koordynacji, na przykład w dziedzinie cyfryzacji; zauważa, że w przypadku podstawowych operacji Rzecznik zachowuje bezpośrednią kontrolę nad opracowywaniem i utrzymaniem narzędzi w bezpiecznym środowisku Parlamentu, co zapewnia elastyczność, ochronę danych i zwiększone cyberbezpieczeństwo; zauważa, że w 2024 r. Rzecznik nie doświadczył żadnych cyberataków;

42. zauważa na podstawie kwestionariusza, że w grudniu 2024 r., w

---

6 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji) (Dz.U. L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

następstwie skargi osoby, której dane dotyczą, EIOD wszczął postępowanie przeciwko Rzecznikowi na podstawie art. 57 ust. 1 lit. e) rozporządzenia (UE) 2018/1725[7]; odnotowuje, że po udzieleniu przez Rzecznika wymaganych wyjaśnień EIOD zamknął sprawę w 2025 r., stwierdzając, że osoba, której dane dotyczą, otrzymała wystarczające informacje;

Środowisko i zrównoważony rozwój

43. odnotowuje na podstawie sprawozdania rocznego i kwestionariusza, że Rzecznik w dalszym ciągu zmniejszał swój ślad środowiskowy przez cyfryzację procedur, usunięcie indywidualnych drukarek, niezastępowanie procesorów po zakończeniu ich eksploatacji oraz niemal całkowite przejście na publikacje cyfrowe; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Rzecznika na rzecz bardziej zrównoważonego charakteru wydarzeń, w tym przez korzystanie z kodów QR i lokalnych usług gastronomicznych, a także wdrażanie środków zapobiegania marnotrawieniu żywności; zauważa z zadowoleniem, że oba budynki, w których Rzecznik ma biura, korzystają w 100 % z energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych dostarczanej na podstawie umów Parlamentu oraz że panele słoneczne zainstalowane w budynkach Parlamentu w Strasburgu, w tym w budynku Havel, w 2024 r. zaczęły wytwarzać energię elektryczną;

44. zauważa, że ponieważ Rzecznik wynajmuje swoje pomieszczenia od Parlamentu, korzysta z jego zarządzania środowiskowego w ramach EMAS, obejmującego takie środki, jak: ustawienie temperatury na 19 °C zimą, selektywna zbiórka odpadów, zbiórka bioodpadów wprowadzona w 2024 r. oraz zastąpienie jednorazowych artykułów kuchennych trwałą zastawą stołową; z zadowoleniem przyjmuje stosowanie przez Rzecznika zasad zielonych zamówień publicznych, zarówno w ramach własnych umów, jak i umów o współpracy z innymi instytucjami Unii;

45. z zadowoleniem przyjmuje stałe propagowanie przez Rzecznika zrównoważonej mobilności poprzez wypłatę zryczałtowanego wkładu na korzystanie ze zrównoważonych środków transportu (w 2024 r. wkład taki otrzymało 67 % kwalifikujących się pracowników Rzecznika do grupy zaszeregowania AST8/AD8), organizację corocznych sesji konserwacji rowerów oraz regularny udział pracowników w międzyinstytucjonalnych wyzwaniach związanych z jazdą na rowerze i chodzeniem pieszo; zauważa, że przestrzeń do parkowania samochodów pozostaje ograniczona, natomiast

---

[7] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39-98, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

infrastruktura rowerowa nadal się poprawia;

46. z zadowoleniem odnotowuje wysiłki Rzecznika na rzecz ograniczania emisji związanych z podróżami przez systematyczne propagowanie wideokonferencji i rozwiązań cyfrowych jako alternatywy dla podróży służbowych oraz zachęcanie do podróży koleją zamiast samolotem; zachęca Rzecznika do dalszego uwzględniania kwestii zrównoważoności w działaniach związanych z zarządzaniem ryzykiem i podnoszeniem świadomości zgodnie z jego celem operacyjnym na 2024 r., jakim jest propagowanie odpowiedzialności ekologicznej i społecznej;

Współpraca międzyinstytucjonalna

47. z zadowoleniem przyjmuje oszczędności finansowe i administracyjne osiągnięte dzięki współpracy międzyinstytucjonalnej, w szczególności szeroki zakres umów o gwarantowanym poziomie usług zawartych przez Rzecznika z Parlamentem i Komisją w różnych dziedzinach oraz udział w międzyinstytucjonalnych procedurach udzielania zamówień; z zadowoleniem przyjmuje formalizację współpracy między Parlamentem a Rzecznikiem w dziedzinie cyberbezpieczeństwa, która nastąpiła w październiku 2024 r. w drodze zmienionego porozumienia międzyinstytucjonalnego zapewniającego Parlamentowi ramy dalszego udzielania Rzecznikowi solidnego wsparcia w dziedzinie cyberbezpieczeństwa; podkreśla, że taka współpraca ma zasadnicze znaczenie, by uniknąć powielania struktur i zapewnić efektywne wykorzystanie zasobów Unii; zachęca Rzecznika do zapewnienia wszystkim pracownikom regularnych i aktualnych szkoleń na temat cyberbezpieczeństwa, aby utrzymać wysoki poziom świadomości i odporności na zmieniające się cyberzagrożenia;

48. wyraża uznanie dla Rzecznika za dobrą współpracę z Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i Trybunałem, która w 2024 r. przybrała formę spotkań i wymiany poglądów między Rzecznikiem, członkami Trybunału i dyrektorem generalnym OLAF-u; zauważa, że Rzecznik zabrał również głos na konferencji Trybunału poświęconej przejrzystości odzyskiwania środków unijnych; zauważa ponadto, że w 2024 r. Rzecznik przedstawił ustalenia z kluczowych dochodzeń odpowiednim komisjom parlamentarnym i kontynuował dobrą współpracę z krajowymi i regionalnymi rzecznikami praw obywatelskich w drodze procedury zapytania, w ramach której członkowie europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich (ENO) mogą zadawać pytania dotyczące prawa Unii, pojawiające się w trakcie prowadzonych przez nich dochodzeń, a Rzecznik otrzymuje odpowiedzi od ekspertów instytucji Unii; zauważa w tym kontekście, że Rzecznik zorganizował w 2024 r. seminarium internetowe ENO poświęcone różnym zagadnieniom, w tym wdrożeniu unijnej dyrektywy o ochronie sygnalistów oraz kwestiom związanym ze swobodnym przepływem;

49. zauważa na podstawie kwestionariusza, że Rzecznik i EIOD współpracują głównie na zasadzie doraźnej i nieformalnej, dążąc do szybkiej i skutecznej współpracy w razie potrzeby; odnotowuje ponadto z zadowoleniem, że Rzecznik i EIOD zawarli protokół ustaleń służący uregulowaniu ich kompetencji w zakresie rozpatrywania skarg i unikaniu powielania procedur;

50. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2024 r. Rzecznik dalej ściśle współpracował z właściwymi komisjami Parlamentu (Komisją Petycji, Komisją Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, Podkomisją Praw Człowieka) przy ważnych dochodzeniach przez przedstawianie działań bezpośrednio na posiedzeniach komisji lub przez przesyłanie informacji przewodniczącym komisji; podkreśla, że strategiczne inicjatywy i dochodzenia prowadzone przez Rzecznika mają kluczowe znaczenie dla poprawy przejrzystości i odpowiedzialności administracji Unii;

Komunikacja

51. zauważa na podstawie kwestionariusza, że całkowity budżet na działania komunikacyjne i promocyjne (publikacje, organizacja wydarzeń, komunikacja cyfrowa itp.) zmniejszył się o około 38 % – ze 155 200 EUR w 2023 r. do 96 515 EUR w 2024 r.; podkreśla, że chociaż przydziały budżetowe muszą być strategiczne i zorientowane na wyniki, Rzecznik powinien nadal koncentrować się na informowaniu obywateli o swoim mandacie oraz zachować wystarczające możliwości komunikacyjne, zwłaszcza w odniesieniu do obywateli zwracających się do niego w sprawach dotyczących Unii; zwraca się do Rzecznika o rozważenie realokacji oszczędności w celu zapewnienia, aby Rzecznik utrzymywał niezbędną widoczność i niezbędny zasięg;

52. dostrzega wysiłki podjęte przez Rzecznika w celu zapewnienia przejrzystych informacji i publikowania danych (w tym danych statystycznych o liczbie dochodzeń) w informacyjnym i przyjaznym dla użytkownika formacie na stronie internetowej Rzecznika; z zadowoleniem przyjmuje opublikowanie na stronie internetowej harmonogramu wszystkich dochodzeń w sprawie skarg; zawierają one informacje na temat przeszłych i przyszłych etapów każdego dochodzenia;

53. odnotowuje na podstawie kwestionariusza i sprawozdania rocznego, że w 2024 r. Rzecznik poszerzył swoje działania informacyjne przez założenie kont na portalach Threads i Bluesky, tym samym zdywersyfikował obecność w mediach społecznościowych; zauważa, że Rzecznik nadal zwracał uwagę na kluczowe obszary tematyczne za pośrednictwem specjalnych kampanii w mediach społecznościowych i artykułów internetowych, przy czym w 2024 r. komunikacja dotyczyła przede wszystkim standardów etycznych w instytucjach Unii; na podstawie sprawozdania z działań następczych z

zadowoleniem przyjmuje kluczowy cel strategiczny nowo wybranego Rzecznika, jakim jest wzmocnienie pozycji obywateli, co będzie obejmować ukierunkowane działania komunikacyjne w celu dopilnowania, aby obywatele, którzy potrzebują Rzecznika, byli świadomi swoich praw i możliwości korzystania z jego usług;

54. z zadowoleniem przyjmuje regularnie wydawany biuletyn biura Rzecznika „EO Express”, w którym przekazuje się subskrybentom aktualne informacje i który jest promowany na różnych platformach; podkreśla, że Rzecznik uczestniczył w wielu wydarzeniach organizowanych przez Unię i organy międzynarodowe oraz często udzielał wywiadów w mediach, aby wyjaśniać swoje obowiązki oraz rodzaje skarg, jakie może rozpatrywać, oraz informować obywateli, w jakich przypadkach mogą zwrócić się do niego o pomoc;

55. z zadowoleniem odnotowuje na podstawie kwestionariusza, że strona internetowa Rzecznika została zaprojektowana zgodnie z unijnymi normami i wytycznymi dotyczącymi dostępności oraz zapewnia użytkownikom inkluzywne i wolne od barier środowisko internetowe wyposażone w różne funkcje dostępności; zauważa, że audyt dostępności i użyteczności strony internetowej Rzecznika przeprowadzony w 2025 r. wykazał średnią zgodność na poziomie prawie 90 %; zachęca Rzecznika do dalszego regularnego przeprowadzania audytów w tej kwestii;

56. z zadowoleniem przyjmuje stały poziom zainteresowania mediów przekładający się w 2024 r. na ok. 5 000 artykułów, w których wspomniano o pracy Rzecznika; zauważa, że Rzecznik mierzy zaangażowanie społeczeństwa przede wszystkim wzrostem zaangażowania w mediach społecznościowych i ruchem na stronie internetowej, a liczba obserwujących stale rosła w ciągu roku; zauważa, że konta Rzecznika na Instagramie, LinkedIn i X zyskały łącznie 9 186 dodatkowych obserwujących, dzięki czemu przekroczono cele dotyczące działań w mediach społecznościowych w 2024 r., również w odniesieniu do liczby pojedynczych użytkowników odwiedzających stronę internetową Rzecznika; podkreśla znaczenie dalszego priorytetowego traktowania komunikacji zewnętrznej w celu zwiększenia świadomości społecznej na temat mandatu Rzecznika Praw Obywatelskich i usług, jakie świadczy on na rzecz obywateli Unii.